

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/61/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1422200384
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1422200384.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Mészárosovej a členov senátu JUDr. Márie Hajdínovej a JUDr. Silvie Walterovej, v právnej veci žalobcov: I. B.. Š. N. H. O. A. E. L. Ý. , U. N. XX.X.XXXX, II. B.. G. N. H. O. A. E. L. Á. , U. N. XX.XX.XXXX, O. F. R. E., H. Š. Č.. XXXX/XX, obaja zastúpení advocatius s. r. o., Bratislava, Palackého č. 12, IČO: 36 868 752, za ktorú koná JUDr. Zdenka Benčíková, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Bratislava, Limbová č. 2, IČO: 00 165 656, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie žalobcov proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV. zo dňa 14. februára 2022, č. k. 8 C 4/2022-135, v znení opravného uznesenia zo dňa 28. marca 2022, č. k. 8 C 4/2022-165, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie Okresného súdu Bratislava IV. zo dňa 14. februára 2022, č. k. 8 C 4/2022-135, v znení opravného uznesenia zo dňa 28. marca 2022, č. k. 8 C 4/2022-165, **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanému **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Uznesením zo dňa 14. februára 2022, č. k. 8 C 4/2022-135, v znení opravného uznesenia zo dňa 28. marca 2022, č. k. 8 C 4/2022-165, súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ustanoveniami § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, 2 písm. c), § 326 ods. 1, 2, § 328 ods. 1 C.s.p. V odôvodnení uviedol, že žalobcovia sa domáhali, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by zriadil právo vecného bremena a uložil žalovanému a/alebo osobám odvodzujúcim od žalovaného svoje práva, povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov, ktoré môžu žalobcom alebo osobám odvodzujúcim od žalobcov svoje práva, sťažiť alebo znemožniť právo spočívajúce v práve prechodu peši, prejazdu osobnými alebo nákladnými motorovými vozidlami alebo inými dopravnými prostriedkami; v práve výstavby spevnených plôch za účelom prechodu alebo prejazdu motorovými vozidlami alebo nemotorovými vozidlami, za účelom dosiahnutia zachovania prístupu k pozemkom a stavbe vo vlastníctve žalobcov; v práve uloženia inžinierskych sietí: vodovod, elektrický silový kábel, plynová prípojka a kanalizačné potrubie, k pozemku reg. „C“ katastra nehnuteľností evidovanému Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. M., okres Bratislava IV, obec Bratislava - M. ako parc. č. XXXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 2337 m² a k novovytvorenej parc. č. XXXX/XX - ostatná plocha o výmere 89 m², podľa geometrického plánu č. XX/XXXX, vyhotoveného zhotoviteľom GE-KA-P - geod. a kart. práce, IČO: 40 057 780, úradne overeného Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor pod č. G1-2725/2021 dňa 10.1.2022, všetko vo vlastníctve Slovenskej republiky, v správe žalovaného (ďalej len „pozemky v správe žalovaného“), za jednorazovú odplatu zriadenia práva vecného bremena 910,- € za účelom dosiahnutia zachovania prístupu k pozemkom a stavbe vo vlastníctve žalobcov, ktoré sú evidované Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor, k. ú. Lamač, okres Bratislava IV, obec Bratislava - M., na liste vlastníctva č. XXX, ako parcely reg. „C“, parc. č. XXXX - záhrada o výmere 727 m² a parc. č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 26 m² a stavby - záhradnej chaty s. č. XXXX na parc. č. XXXX (ďalej len „pozemky

žalobcov“). Svoj návrh odôvodnili tým, že nenariadením navrhovaného neodkladného opatrenia, t. j. bez okamžitej úpravy pomerov, bude výkonu ich vlastníckeho práva k pozemkom nezákonne a nedôvodne dlhodobo bránené, keďže žalovaný ako správca pozemkov vo vlastníctve Slovenskej republiky - susedné pozemky k pozemkom žalobcov, bráni v riadnom priebehu stavebného konania iniciovaného žalobcami z dôvodu plánovanej stavby domu na ich pozemkoch. Žalovaný v spojenom územnom a stavebnom konaní namietal, že odmietol návrh žalobcov na uzatvorenie zmluvy o budúcej zmluve o zriadení vecného bremena s odôvodnením, že uprednostnil vyšší verejný záujem spočívajúci v naplnení uznesenia vlády Slovenskej republiky ohľadne výstavby FNsP Rázsochy, ako tiež z dôvodu, že nebol schválený Územný plán zóny Zečák, Bratislava - M., ktorý sa predmetných pozemkov bezprostredne týka. Žalovaný na základe uvedeného žiadal stavebný úrad, aby stavebné konanie zastavil, alebo aby žiadosť žalobcov ako stavebníkov na vydanie stavebného povolenia na predmetnú stavbu zamietol. Žalovaný tiež tvrdil, že žalobcovia nemajú zabezpečený prístup z pozemnej komunikácie, ktorá by bola verejná, a ktorú by boli oprávnení riadne užívať aj bez jeho súhlasu. K pozemkom žalobcov vedie cez pozemok parc. č. XXXX/XX spevnená asfaltovo-betónová plocha (označovaná aj ako Q. ulica) (ďalej len ako „cestné teleso“), ktorú však v zmysle príslušných právnych predpisov nie je možné považovať za pozemnú komunikáciu, keďže sa stále jedná o neskolaudovanú stavbu. Až vydaním kolaudačného rozhodnutia sa pozemná komunikácia zaraďuje do cestnej siete a až týmto sa považuje za verejnú (pozn. vid. § 4a, 4b zákon 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov) a do vydania kolaudačného rozhodnutia je táto stavba vo vlastníctve jej zhotoviteľa, resp. vlastníka pozemku, na ktorom je postavená. Z dôvodu, že pozemok parc. č. XXXX/XX a na nej sa nachádzajúce cestné teleso je vo výlučnom vlastníctve Slovenskej republiky a cestné teleso nebolo doposiaľ zaradené do cestnej siete a nie je verejnou komunikáciou, výlučne štát ako vlastník je oprávnený rozhodovať o jeho užívaní. Žalobcovia na užívanie cestného telesa na parc. č. XXXX/XX potrebujú v súlade so stavebným zákonom súhlas žalovaného ako správcu majetku vo vlastníctve Slovenskej republiky, bez súhlasu na užívanie cestného telesa, resp. pozemku nachádzajúcom sa pod ním, nemajú prístup k svojim pozemkom a nie je prístupná ani stavba z pozemnej komunikácie. Zo strany štátu, ktorého v tomto prípade zastupuje žalovaný, teda badať obmedzovanie vlastníckych práv, ktorých obsahom je aj užívacie právo. Na základe neprimeraných požiadaviek žalovaného je žalobcom bránené v užívaní pozemku. Takéto konanie zo strany žalovaného je neprípustné a jeho podmienky sú nezákonné. Ak tu teda existuje verejný záujem na obmedzení vlastníckeho práva (teda obmedzenie možnosti stavať na danom pozemku), tak tu musí byť preukázaná aj nevyhnutná miera a primeraná náhrada, čiže strohé odvolávanie sa žalovaného na vyšší verejný záujem neobstoí. Ani skutočnosť, že cesta nemá kolaudačné rozhodnutie, ešte nie je dôvodom na neudelenie súhlasu na prejazd k pozemku. K tejto skutočnosti žalobcovia uviedli, že časť pozemku „C“ KN parc. č. XXXX/X (zapísané na LV č. XXXX) je po faktickej stránke naozaj cesta. Túto cestu ľudia bežne využívajú aj na peší prechod a aj na prejazd autami. Na danom území (aj vyššie aj nižšie od pozemku žalobcov) je niekoľko stavieb, ku ktorým sa ľudia takto bežne dostanú. Žalovaný teda bezpodmienečne musí vyriešiť prístup ku všetkým pozemkom (aj k pozemku žalobcov) na danom území a je nepredstaviteľné, neetické a nespravodlivé, ak teraz v prístupe bráni iba žalobcom. Vzhľadom na charakter daného územia a prístup k ostatným pozemkom tam cesta musí byť, lebo inak by žalovaný odrezal prístup všetkým ostatným vlastníkom na danom území. Navyše v čase, keď štát pred desiatkami rokov uvažoval nad projektom nemocnice na Rázsochách a vyvlastňoval a odkupoval pozemky (okrem iného aj parc. č. XXXX/X) od pôvodných vlastníkov, tak v kúpnych zmluvách je vyjadrený záväzok kupujúceho (štátu), že zabezpečí dotknutým vlastníkom k ich nehnuteľnostiam prístup aj potrebné prípojky. To sa žiaľ doteraz nestalo a štát (žalovaný) si dlhodobo neplní svoje povinnosti, a teraz to hrubo zneužíva voči dotknutým vlastníkom, a teda aj voči žalobcom ako stavebníkom. Takéto konanie je v rozpore s dobrými mravmi a nemalo by používať právnu ochranu. Ide o svojvoľné nerešpektovanie povinností žalovaného, aj svojvoľné zasahovanie do práv vlastníkov na dotknutom území, a teda aj zasahovanie do práv žalobcov ako stavebníkov. Žalobcovia osvedčili, že Slovenská republika je vlastníkom pozemkov parc. č. XXXX/XX a XXXX/XX, k. ú. M. v Bratislave, ktoré sú v správe žalovaného, cez ktoré je možný jediný prístup k pozemkom a stavbe v ich vlastníctve a tiež, že preukázanie vlastníckeho alebo iného práva k dotknutým pozemkom je nevyhnutným predpokladom pre vydanie stavebného povolenia pre stavbu („Rodinný dom Class, Bratislava-M.“, elektrická prípojka, vodovodná prípojka zo studne, kanalizačná prípojka do žumpy), nakoľko prístup nemožno zabezpečiť inak (ust. § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka). Žalobcovia osvedčili, že novovytvorená parc. č. XXXX/XX - ostatná plocha o výmere 89 m², podľa geometrického plánu č. XX/XXXX, vyhotoveného zhotoviteľom GE-KA-P - geod. a kart. práce, IČO: 40 057 780, úradne overeného Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor pod č. G1-2725/2021 dňa 10.1.2022, je v skutočnosti jedinou prístupovou cestou, ktorá sa využíva na

peší prechod a prejazd autami a podľa priloženého Územného plánu a prístupu k pozemkom je žalovaný povinný rešpektovať a garantovať prístup žalobcov k ich vlastníctvu. V opačnom prípade by nezákonne zasahoval do ich vlastníckych práv v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky a ust. § 3 Občianskeho zákonníka. Právne účinky navrhovaného neodkladného opatrenia neobmedzia neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality) práva žalovaného, a tiež s poukazom na uznesenie vlády Slovenskej republiky číslo 503/2016, ktorým vláda zrušila výstavbu nemocnice Rázsochy a ešte v roku 2018 uznesením schválila zbúranie stavby nemocnice z dôvodu už nevyhovujúcich štandardov a stavbu nemocnice zbúrala. Navrhované neodkladné opatrenie bude plniť funkciu prostriedku regulujúceho právne vzťahy medzi stranami a bude mať výrazný preventívny zmysel i účinok, ktorý zamedzí vzniku ďalšej škody alebo inej ujmy a ak k nej došlo, neodkladným opatrením sa zabráni jej rozširovaniu.

1.2. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že žalobcovia odvodzovali potrebu usporiadať vzťahy medzi stranami sporu nariadením navrhovaného neodkladného opatrenia od skutočnosti, že im žalovaný bráni vo výkone vlastníckeho práva na dotknutých pozemkoch, keďže nimi iniciované stavebné/územné konanie nie je možné úspešne ukončiť bez usporiadania vzťahov týkajúcich sa prístupu k ich pozemkom cez pozemky žalovaného. Neodkladný zásah odôvodňovali potrebou zamedzenia vzniku ďalšej škody alebo inej ujmy a ak k nej došlo, zamedzením jej rozširovania, pričom domnelú škodu nijak nešpecifikovali. Poukázal na to, že žalobcovia v návrhu netvrdili, že by im žalovaný bránil v užívaní jeho pozemkov (priľahlého k pozemkom žalobcov) za účelom prístupu k ich nehnuteľnosti. Namietali, že žalovaný dobrovoľne nepristúpil k zriadeniu vecného bremena na jeho nehnuteľnosti spočívajúceho v práve prechodu a prejazdu ku pozemkom žalobcov, v práve výstavby spevnených plôch za účelom prechodu alebo prejazdu k ich pozemkom, a tiež v práve uloženia inžinierskych sietí k dotknutým pozemkom. Dôvodili, že absencia právneho vysporiadania prístupu k ich pozemkom cez jedinú prístupovú cestu - pozemky v správe žalovaného, bráni úspešnému ukončeniu stavebného/územného konania, výsledkom ktorého má byť plánovaná stavba domu žalobcami na pozemkoch v ich vlastníctve. Na základe uvedených skutočností súd posúdil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v navrhovanom znení ako nedôvodný. Žalobcami tvrdený stav týkajúci sa nevyriešeného prístupu k ich pozemkom z právneho hľadiska neodôvodňuje okamžitý zásah súdu do vzťahov strán sporu nariadením navrhovaného neodkladného opatrenia. Skutočnosti, ktoré odôvodňujú zriadenie vecného bremena in rem - trvalý zásah do vlastníckeho práva iného vlastníka, je potrebné riadne vyhodnotiť v súdnom konaní, a to na základe vykonaného dokazovania, pričom je potrebné, aby druhá strana mala možnosť sa náležite vyjadriť k samotnému zriadeniu vecného bremena, k jeho rozsahu, ako aj prípadnej odmene za zriadenie vecného bremena, najmä keď aj podľa tvrdenia žalobcov žalovaný so zriadením vecného bremena v prospech nehnuteľnosti žalobcov nesúhlasí. Keďže žalobcovia neosvedčili potrebu dočasne usporiadať vzťahy medzi stranami sporu (žalovaný im v prechode a prejazde cez pozemok v jeho správe nebráni), súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

1.3. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v súlade § 262 ods. 1 C.s.p., v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p., na základe ktorého má úspešný žalovaný nárok na náhradu trov konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Nakoľko však žalovanému v tomto konaní žiadne trovy nevznikli, súd mu nárok na ich náhradu nepriznal.

2.1. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie, v celom jeho rozsahu, podali v zákonnej lehote odvolanie žalobcovia dôvodiac ustanovením § 365 ods. 1 písm. e), f) a h) C.s.p. a teda tým, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Pokiaľ ide o odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) C.s.p. odvolatelia vytykali súdu prvej inštancie, že sa neoboznámil so skutočnosťami vyplývajúcimi z listu vlastníctva č. XXX, k. ú. M., z ktorého vyplýva, že odvolatelia sú vlastníkami nielen pozemkov, ako okresný súd konštatuje v odôvodnení, ale aj existujúcej stavby evidovanej na predmetnom liste vlastníctva, a to záhradnej chaty so s. č. XXXX postavenej na parc. č. XXXX (ďalej v texte tiež ako „záhradná chata“), ktorú skutočnosť súd prvej inštancie pri rozhodovaní nezohľadnil. Odvolatelia, ako bezpodieloví spoluvlastníci existujúcej stavby záhradnej chaty, nemajú zabezpečený legálny prístup k záhradnej chatke a žalovaný, ktorý je správcom majetku štátu, pozemkov reg. „C“ katastra nehnuteľností vedených v k. ú. M., okres Bratislava IV, obec Bratislava - M., parcelné číslo XXXX/X - ostatná plocha o výmere 111087 m² a parcelné číslo XXXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 2337 m², zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, ktoré sú jedinou možnou prístupovou cestou k záhradnej chate a iný prístup k stavbe a pozemkom odvolateľov neexistuje, im dlhodobo odmieta zlegalizovať prístup k stavbe a pozemkom tým, že odmieta s nimi bezdôvodne uzavrieť dohodu o zriadení práva vecného

bremena a svojim prístupom nezákonne zasahuje do ich vlastníckeho práva, ktorá skutočnosť sama o sebe preukazuje nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy pomerov.

2.2. Pokiaľ ide o odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p. odvolatelia namietali, že v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (bod 10. a 11.) osvedčili, že žalovaný im dlhodobo bráni v prechode a prejazde cez pozemky v jeho správe ako vyplýva aj z listu zo dňa 4.4.2018, ktorým odmietol návrh odvolateľov na uzavretie zmluvy o budúcej zmluve o zriadení vecného bremena. Uvedené vyplýva aj z námietok žalovaného, ktoré predložil dňa 10.8.2018 v spojenom územnom a stavebnom konaní, v ktorých uviedol, že „...susediace pozemky (pozn. pozemky parc.č. XXXX/X a parc. č. XXXX/XX) sú pre navrhovateľov, resp. ich stavebný zámer nevyhnutne potrebné a bez využitia susedných pozemkov navrhovateľa nemôžu zabezpečiť podmienky stavebného úradu pre vydanie stavebného povolenia podľa stavebného zákona, ale najmä nemajú prístup k svojim pozemkom a tiež stavbe.“ Odvolatelia bránenie prístupu žalovaným osvedčili jeho argumentáciou, ktorú uviedol v odvolaní proti rozhodnutiu stavebného úradu č. 2018/531-6508/RUSK/SP/Ko zo dňa 18.9.2018

(ďalej v texte tiež ako „Stavebné povolenie“) a podľa ktorej odvolatelia nemajú zabezpečený prístup z pozemnej komunikácie, ktorá by bola verejná a ktorú by boli oprávnení riadne užívať aj bez súhlasu žalovaného, z dôvodu, že pozemok parc. č. XXXX/XX a na nej sa nachádzajúce cestné teleso, je vo výlučnom vlastníctve Slovenskej republiky a cestné teleso nebolo doposiaľ zaradené do cestnej siete a nie je verejnou komunikáciou, výlučne Slovenská republika ako vlastník v správe žalovaného je oprávnený rozhodovať o jeho užívaní, odvolatelia na užívanie cestného telesa na parc. č. XXXX/XX potrebujú v súlade so stavebným zákonom súhlas žalovaného, bez súhlasu na užívanie cestného telesa, resp. pozemku nachádzajúcom sa pod ním, nemajú prístup k svojim pozemkom a nie je prístupná ani stavba z pozemnej komunikácie (rovnaké argumenty žalovaný uviedol aj v súvislosti s pozemkom parc. č. XXXX/X). Podľa odvolateľov súd prvej

inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam konštatovaním, že žalovaný im nebráni v prístupe, pričom jednoznačne osvedčili opak, keď preukázali, že bezdôvodnému bráneniu prechodu a prejazdu cez pozemky v správe žalovaného dochádza už od apríla 2018, t. j. takmer 4 roky, počas ktorých žalovaný odopiera odvolateľom zlegalizovať prístup k ich vlastníctvu - už existujúcej stavbe/záhradnej chate a dlhodobo bezdôvodne im bráni v získaní stavebného povolenia na stavbu „Rodinný dom Class“ na pozemku v ich vlastníctve. Žalovaný si je vedomý, že aj vydanie stavebného povolenia, o ktoré odvolatelia požiadali, je viazané na jeho súhlas ako vlastníka/správcu k právu prechodu a prejazdu cez parc. č. XXXX/X (bod 16. návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia). Odvolatelia poukázali na to, že rovnako osvedčili, že cez pozemky v správe žalovaného je jediný možný prístup k pozemkom a existujúcej stavbe/záhradnej chate v ich vlastníctve a prístup nemožno zabezpečiť inak, ktoré konanie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky a § 3 a § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktorý dlhodobo nezákonne zasahuje do vlastníckeho práva odvolateľov (obsahom ktorého je i užívacie právo). Žalovaný taktiež bráni vydaniu stavebného povolenia na stavbu „Rodinný dom Class“ od roku 2018 (kedy odvolatelia prvýkrát požiadali stavebný úrad o vydanie stavebného povolenia), od čoho odvodzujú aj vznik škody značného rozsahu, ktorú odôvodňujú s poukazom na neustále rastúce ceny v oblasti stavebníctva (stavebného materiálu, stavebných prác a pod.), ktoré sa preukázateľne zvýšili od roku 2018 a naďalej rastú, pričom bez zasahovania žalovaného do spojeného územného a stavebného konania mohli začať s rekonštrukciou/stavbou už v roku 2018 a za diametrálne nižšie náklady. Za uvedené obdobie im vznikla škoda značného rozsahu, ktorej ďalší nárast sa nariadením neodkladného opatrenia zamedzí.

2.3. Pokiaľ ide o odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. odvolatelia dôvodili, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v bode 12. je nesprávnym právnym posúdením veci, keď z dikcie ustanovení C.s.p., upravujúcich inštitút neodkladného opatrenia vyplýva, že základným predpokladom prípustnosti a dôvodnosti neodkladného opatrenia je tvrdenie a osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi stranami sporu a nevyhnutnosť úpravy právnych vzťahov, ktoré skutočnosti osvedčili, pričom pri neodkladných opatreniach sa uplatňuje dispozičný princíp, podľa ktorého súd rozhoduje o nariadení neodkladného opatrenia iba na návrh. Nariadenie neodkladného opatrenia vo všeobecnosti predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Tieto predpoklady odvolatelia osvedčili s ohľadom na žalovaným sústavné odopieranie legálneho prístupu odvolateľov k ich vlastníctvu - už existujúcej stavbe/záhradnej chate a pozemkom; nedôvodné bránenie odvolateľom v získaní stavebného povolenia na stavbu „Rodinný dom Class“ na pozemku v ich vlastníctve parc. č. XXXX, vydanie ktorého stavebného povolenia je viazané na získanie súhlasu žalovaného ako vlastníka/správcu pozemku parc. č. XXXX/X so zriadením spevnenej plochy a prechodom a prejazdom; vznik značnej škody. S poukazom na § 330 ods. 2 C.s.p. odvolatelia dôvodili, že ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie,

ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej. Podľa ich názoru navrhované neodkladné opatrenie bude plniť funkciu prostriedku regulujúceho právne vzťahy medzi stranami a bude mať výrazný preventívny zmysel i účinok, ktorý zamedzí ďalším škodám na ich strane a odstráni nezákonné a nedôvodné zásahy žalovaného do ich vlastníckeho práva (obsahom ktorého je i užívacie právo), ktoré sú v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Dôvodili, že neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a z jeho dočasného charakteru vyplýva, že pred jeho vydaním nemusí súd zistiť všetky skutočnosti potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Dôkazné bremeno spočíva výlučne na navrhovateľovi neodkladného opatrenia a jeho návrh by mal obsahovať všetky náležitosti umožňujúce meritórne vybavenie, ktorý predpoklad je v danom prípade splnený, a to aj vzhľadom k predloženému geometrickému plánu a znaleckému posudku. Podľa ich názoru je navrhované neodkladné opatrenie primerané zabezpečovanému nároku a je prípustné. Pri zisťovaní najvýznamnejších skutočností dôležitých pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takéhoto postupu je, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvýš (vysoko) pravdepodobné. Aj v tomto konaní (konanie o vydanie neodkladného opatrenia) súd postupuje v súčinnosti so stranami tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná a aby sa skutočnosti, ktoré sú medzi stranami sporné, spoľahlivo zistili. Použitie týchto zásad je však primerané a limitom je dosiahnutie účelu neodkladného opatrenia. Tieto zásady sa neuplatňujú v celej šírke, ale s dôrazom na rýchlosť ochrany práv a spoľahlivosť tvrdení navrhovateľa neodkladného opatrenia na úrovni osvedčenia (spravdepodobnenia) skutočností, ktoré sú rozhodujúce pre záver o potrebe a nevyhnutosti nariadenia neodkladného opatrenia (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. decembra 2012, sp. zn. 5 Obdo 33/2012, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. novembra 2012, sp. zn. 6 M Cdo 5/2012). Odvolaciemu súdu navrhli, aby odvolaním napadnuté uznesenie zmenil a ich návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovel.

3. Odvolací súd postupujúc podľa § 329 ods. 1 C.s.p., doručil žalovanému návrh na nariadenie neodkladného opatrenia s prílohou, uznesenie o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj odvolanie žalobcov s tým, že má možnosť sa k nim vyjadriť. Žalovaný sa vo vyjadrení stotožnil s právnym posúdením a dôvodmi pre zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré uviedol konajúci súd v uznesení, a to z dôvodov, že žalobcovia neosvedčili potrebu dočasného usporiadania vzťahov medzi stranami sporu, pričom žalovaný v prechode a prejazde cez pozemok v jeho správe žalobcom nijako nebráni. Uviedol, že odmieta možnosť nariadenia neodkladného opatrenia, t. j. autoritatívnu úpravu pomerov súvisiacich s parcelou, parc. č. XXXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 2337 m², nachádzajúcich sa v k. ú. M., na LV č. XXXX, Okres Bratislava IV., ktorá je v správe Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, osobitne zriadením práva vecného bremena. Spochybnil nárok uplatňovaný žalobcami formou návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu a súčasne aj dôvodnosť podaného odvolania, pričom uviedol nasledovné rozhodujúce skutočnosti na preukázanie svojich tvrdení. Pokiaľ ide o právne dôvody poukázal na čl. 2 ods. 1, 2, § 132 ods. 1, § 325 C.s.p., čl. 20 ods. 1 veta druhá Ústavy Slovenskej republiky, § 3 ods. 1, 2 zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov, § 151n ods. 2, § 151o ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, § 62 ods. 4 zákona č. 50/1976 o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon). Pokiaľ ide o vecné dôvody zdôraznil, že ochrana vlastníckeho práva štátu vyplýva zo zákona o správe majetku štátu, ktorého regulácia formuluje prísnejšiu ochranu. Poukázal na to, že je správcom majetku štátu - nehnuteľností nachádzajúcich sa na LV č. XXXX, k. ú. M. a jeho úlohou je zabezpečiť a vykonať kroky smerujúce k realizácii veľkého investičného zámeru výstavby novej Univerzitnej nemocnice v Bratislave - Rázsochy, ako to vyplýva z Uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 161 zo dňa 5. 4. 2017, ktoré priložil k vyjadreniu. Návrhy na úpravu pomerov uzatvorením zmlúv s jednotlivými vlastníkami susediacich parciel s parcelou, parc. č. XXXX/XX, k. ú. M., ním boli odmietnuté z dôvodu verejného záujmu, ktorý vyplýva z povinnosti zabezpečiť vykonanie úloh v zmysle uvedeného uznesenia vlády Slovenskej republiky. Dôvodil, že na základe aktuálneho skutkového stavu nie je možné, aby upravoval trvalo právne vzťahy s vlastníkami susedných nehnuteľností, nakoľko by mohli byť vážne ohrozené zábery vyplývajúce z projektu „investičný zámer výstavby nemocnice Rázsochy“, najmä pokiaľ ide o kapacitu vybudovanej infraštruktúry vo vlastníctve štátu (kapacita kanalizačných prípojkov, cestného telesa s ohľadom na obslužnosť územia a pod.). V tejto súvislosti poukázal na to, že vo vzťahu k investičnému zámeru,

ktorý má byť realizovaný na predmetnom pozemku parc. č. XXXX/XX, k. ú. M., neexistuje kolaudačné rozhodnutie. Dôvodil aj tým, že verejné zdroje, prostriedky štátneho rozpočtu, sú predmetom dozoru štátnych kontrolných orgánov, a nielen z toho dôvodu, nie je možné súhlasiť s výškou navrhutej sumy jednorazovej úhrady za zriadenie vecného bremena. Keďže disponuje v zmysle zákona o správe majetku štátu osobitnými oprávneniami, v postavení správcu majetku štátu, ktoré ochraňuje so zreteľom na to, že štát je sice vlastníkom, ale na rozdiel od iných vlastníkov vlastnícke práva nevykonáva sám, ale prostredníctvom správcov majetku štátu, neobstojí, podľa žalovaného, argumentácia odvolateľov o obmedzovaní ich vlastníckeho práva jeho konaním. Podľa žalovaného neboli odvolateľmi preukázané ani dôkazmi podložené skutočnosti opísané v ich návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, najmä pokiaľ ide o naplnenie podmienky bezodkladnej potreby úpravy pomerov, preto nesúhlasil s názorom odvolateľov o nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie, ani o nesprávnych skutkových zisteniach súdu. Odvolaciemu súdu navrhol uznesenie súdu prvej inštancie potvrdiť.

4. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadrili odvolatelia. Uvedli, že sa naďalej pridriavajú svojich doterajších tvrdení a právnej argumentácie uvedenej v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a v odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie. Konštatovali, že žalovaný odmieta zriadiť vecné bremeno argumentujúc tým, že v zmysle Uznesenia Vlády Slovenskej republiky č. 161 zo dňa 5.4.2017 (ďalej v texte tiež ako „Uznesenie Vlády SR“), ku Koncepcii rozvoja Univerzitetnej nemocnice Bratislava a návrhu realizácie výstavby novej Univerzitetnej nemocnice v Bratislave na Rázsochách, nesie zodpovednosť za prípravu a realizáciu investičného zámeru ohľadne výstavby Fakultnej nemocnice s poliklinikou - 1. stavba, stavebné objekty Bratislava Rázsochy (ďalej v texte tiež ako „FNsP Rázsochy“). V tejto súvislosti odvolatelia konštatovali, že projekt výstavby FNsP Rázsochy je vo výstavbe od roku 1989 (t. j. viac ako 30 rokov), pričom Vláda Slovenskej republiky ešte v roku 2018 schválila zbúranie stavby nemocnice z dôvodu už nevyhovujúcich štandardov a stavbu nemocnice zbúrала. Nie je zrejmé, kedy (a či vôbec) sa bude tento projekt ešte realizovať, projekt je nekonkrétny, bez časového harmonogramu a bez termínov realizácie. Poukázali na to, že žalovaný doteraz vyjadril len potenciálne (nie reálne, resp. určité) rozpory so zámerom definovaným v Uznesení Vlády Slovenskej republiky. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný bráni odvolateľom v užívaní ich stavby a pozemkov a obmedzuje najmä ich vlastnícke práva, pričom aj v prípade skutočnej realizácie akéhokoľvek projektu zo strany štátu, nie je prípustné obmedzovanie vlastníckych práv odvolateľov. Poukázali na článok 20, ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého „vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu“ dôvodiac, že ak existuje verejný záujem na danom území, ako tvrdí žalovaný, tak doposiaľ nebola určená „nevyhnutná miera“ a ani nebola poskytnutá „primeraná náhrada“, v súlade s Ústavou Slovenskej republiky. Zo strany štátu, v ktorého mene koná žalovaný, dochádza k závažnému obmedzovaniu ich vlastníckych práv, ktorých obsahom je aj užívacie právo. Na základe neprimeraných požiadaviek žalovaného je im dlhodobo nedôvodne bránené v užívaní ich majetku, t. j. existujúcej stavby a pozemkov. Žalovaný obmedzuje ich vlastnícke práva v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka a tiež v rozpore s § 108 ods. 1 Stavebného poriadku. Konanie žalovaného je neprípustné a nezákonné. Ak tu teda existuje verejný záujem na obmedzení ich vlastníckeho práva, musí byť preukázaná aj nevyhnutná miera a primeraná náhrada. Žalovaný nepreukázal verejný záujem na obmedzovaní ich vlastníckeho práva. Odvolatelia ďalej vo vyjadrení poukázali na to, že cez pozemok parc. č. XXXX/XX, k. ú. M., vedie k ich pozemkom (parc. č. XXXX a parc. č. XXXX) spevnená asfaltovo - betónová plocha (označovaná ako Q. ulica). Podľa verejne dostupných informácií je komunikácia v správe mestskej časti Bratislava M., ktorá na nej vykonáva údržbu. Na rozostavanej stavbe, pri ktorej nie je mestská časť zároveň stavebníkom, údržbu vykonávať nesmie, komunikácia tiež nie je žiadnym spôsobom označená ako rozostavaná stavba, nakoľko v takom prípade by sa jednalo o stavenisko, ktoré musí spĺňať parametre podľa Stavebného zákona, predovšetkým § 43i ods. 3 písmeno a) „Stavenisko musí byť zabezpečené pred vstupom cudzích osôb na miesta, kde môže dôjsť k ohrozeniu života alebo zdravia, a to prípadne aj úplným ohradením“. Absencia kolaudačného rozhodnutia rovnako nie je dôvodom na neudelenie súhlasu na umožnenie prístupu odvolateľov k ich nehnuteľnostiam cez príslušné pozemky žalovaného. Parcela č. XXXX/XX, k. ú. M., je reálne cestou/komunikáciou, ktorú bežne využívajú obyvatelia tejto lokality aj na peší prechod a tiež na prejazd autami. Na danom území sa nachádza niekoľko stavieb, ku ktorým majú ich vlastníci prístup výlučne cez pozemok v správe žalovaného. Ďalej poukázali na to, že navrhovaná jednorazová odplata za zriadenie vecného bremena, vyplývajúca z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vychádza z nimi predloženého Znaleckého posudku č. 012/2022, vyhotoveného znalcom Ing. C. E., ev. č. znalca: XXX XXX (ďalej v texte tiež ako „znalecký posudok“), ktorým znalec stanovil

všeobecnú hodnotu jednorazovej odplaty zriadenia vecného bremena VŠHvb = 914,98 €, zaokrúhlene 910 €, a to v súlade s právnymi predpismi Slovenskej republiky. Žalovaný mal možnosť navrhnúť odplatu za zriadenie vecného bremena, čo do dnešného dňa neurobil a ani neuviedol odplatu za zriadenie vecného bremena, s ktorou by „súhlasil“. Zotrvali na svojom odvolacom návrhu v zmysle odvolania.

5. Odvolací súd zaslal uvedené vyjadrenie žalovanému na vedomie.

6. Ďalšie vyjadrenia do spisu doložené neboli.

7. Odvolací súd preskúmal vec podľa § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. (Civilný sporový poriadok, účinný od 01. 07. 2016) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p. a dospel k záveru, že odvolaním napadnuté uznesenie je vecne správne, preto ho v celom rozsahu potvrdil (§ 387 ods. 1 C.s.p.).

8. Podľa § 387 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Odvolací súd v konaní súdu prvej inštancie nezistil vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, a ktoré by spochybňovali vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie. V odôvodnení rozhodnutia súd venoval náležitú pozornosť zisteniu všetkých rozhodných skutočností a mal spoľahlivé a dostatočné podklady pre rozhodnutie o veci. Dôvody, pre ktoré tak urobil správne rozobral v odôvodnení rozhodnutia.

10. Odvolanie žalobcov nepoukazuje na žiadne také dôvody, ktoré by podmieňovali zmenu rozhodnutia.

11. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd vzhľadom na odvolacie dôvody udáva, že preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočnosti odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín, teda aj odvolací súd vychádzal zo skutočností uvádzaných žalobcami v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pri posudzovaní vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie.

12. Nariadenie neodkladného opatrenia má charakter provizórneho riešenia vzťahov medzi stranami sporu a súd ho môže nariadiť iba za predpokladu, ak sledovaný účel nie je možné dosiahnuť zabezpečovacím opatrením a ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie pred začatím konania, počas konania a aj po jeho skončení. Pred nariadením neodkladného opatrenia treba posudzovať, či je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, či tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov, či uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), či navrhovaným neodkladným opatrením nebude vytvorený nenávratný stav, či právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality; podľa čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere), keďže súd musí prihliadať nielen na ochranu oprávnených záujmov toho, kto o nariadenie neodkladného opatrenia žiada, ale na druhej strane tiež musí prihliadnuť na ochranu toho, proti komu má navrhované neodkladné opatrenie smerovať, aj keď táto ochrana nemôže dosiahnuť takú intenzitu, aby prakticky znemožnila nariadenie neodkladného opatrenia. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pri ich nariadovaní prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodit' nutnosť úpravy pomerov, pričom miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Je nutné však zdôrazniť, že existencia právneho pomeru medzi stranami, ako i jeho osvedčenie ešte samo osebe nepredstavuje zákonný dôvod pre vydanie neodkladného opatrenia, nakoľko až jeho ohrozenie (právneho vzťahu medzi stranami) dovoľuje súdu neodkladné opatrenie nariadiť, pričom aj toto ohrozenie musí byť konkrétne a musí byť oprávnenou stranou osvedčené konkrétnymi skutočnosťami. Z charakteru neodkladného opatrenia i z úpravy postupu súdu pri rozhodovaní vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia spočíva povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v činnosti súdu pred začatím

konania, a pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia výlučne na tom, kto ho navrhuje s tým, že smeruje k osvedčeniu tých procesných a hmotnoprávných skutočností, ktorých pravdepodobnosť môže vyústiť do záveru o legálnosti (potrebe, naliehavosti, primeranosti) nariadenia neodkladného opatrenia. Unesenie dôkazného bremena v tomto konaní teda predpokladá len to, aby navrhovateľ súdu aspoň navrhol dôkazy základného významu pre osvedčenie nároku, ktorý má byť dočasne chránený neodkladným opatrením, ako i dôkazy na osvedčenie naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti dočasného opatrenia. To však neznamená, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie len na základe tvrdení toho, kto jeho nariadenie navrhuje, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Je potrebné poznamenať, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje súd prvej inštancie spravidla (z dôvodu krátkosti lehoty na rozhodnutie a tiež z dôvodu, aby nebol ohrozený budúci výkon neodkladného opatrenia) bez pojednávania a bez možnosti druhej strany vyjadriť sa k návrhu. Ide teda o rozhodovanie len na základe vyjadrení a prípadne listín predložených navrhovateľom.

13. V prejednávanom prípade žalobcovia odvodzovali potrebu usporiadať vzťahy medzi stranami sporu nariadením navrhovaného neodkladného opatrenia od skutočnosti, že im žalovaný bráni vo výkone vlastníckeho práva na dotknutých pozemkoch, keďže nimi iniciované stavebné/územné konanie nie je možné úspešne ukončiť bez usporiadania vzťahov týkajúcich sa prístupu k ich pozemkom a stavbe cez pozemky žalovaného. Neodkladný zásah odôvodňovali potrebou zamedzenia vzniku ďalšej škody alebo inej ujmy a ak k nej došlo, zamedzením jej rozširovania. Dôvodili, že musia mať prístup pre výkon svojho vlastníckeho práva a užívanie nehnuteľností a keďže žalovaný ako správca príslušného pozemku neakceptoval dohodu so žalobcami, na základe ktorej by bol zabezpečený ich prístup k pozemkom a stavbe, sú nútení domáhať sa zriadenia vecného bremena súdnou cestou. Súd prvej inštancie zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že žalobcami tvrdený stav týkajúci sa nevyriešeného prístupu k ich pozemkom z právneho hľadiska neodôvodňuje okamžitý zásah súdu do vzťahov strán sporu nariadením navrhovaného neodkladného opatrenia. Dôvodil, že skutočnosti, ktoré odôvodňujú zriadenie vecného bremena in rem, teda trvalý zásah do vlastníckeho práva iného vlastníka, je potrebné riadne vyhodnotiť v súdnom konaní, a to na základe vykonaného dokazovania, pričom je potrebné, aby druhá strana mala možnosť sa náležite vyjadriť k samotnému zriadeniu vecného bremena, k jeho rozsahu, ako aj prípadnej odmene za zriadenie vecného bremena. S uvedeným názorom súdu prvej inštancie sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Odvolací súd nespochybňuje potrebu vyriešenia vzťahov medzi vlastníkmi susedných pozemkov, avšak podľa jeho názoru (totožne s názorom súdu prvej inštancie), v prejednávanom prípade nie sú splnené zákonné podmienky na poskytnutie ochrany zo strany súdu okamžitým zásahom - nariadením neodkladného opatrenia tak, ako to navrhujú žalobcovia. Zriadením vecného bremena v zmysle ich návrhu dôjde k trvalému zásahu do vlastníckeho práva žalovaného, preto o podmienkach zriadenia vecného bremena, jeho rozsahu ako aj náhrade za jeho zriadenie je potrebné vykonať dokazovanie vo veci samej, za aktívnej účasti žalovaného. Odvolací súd považuje v tejto súvislosti tiež za potrebné uviesť, že neodkladné opatrenie je výnimočným opatrením, ktoré možno nariadiť len vtedy, ak je skutočne potrebné bezodkladne upraviť pomery medzi sporovými stranami, teda ak nastane medzi nimi taký stav právnych a faktických vzťahov, ktorý bezpodmienečne vyžaduje rýchly zásah súdu a poskytnutie súdnej ochrany. Preto musí jeho navrhovateľ, v tomto prípade žalobcovia, osvedčiť, že je tu reálne nebezpečenstvo a bezprostredne im hroziaca ujma. Ohrozenie práv (nároku) a hrozba bezprostrednej ujmy žalobcov musí byť konkrétna a žalobcovia ju musia osvedčiť, nestačí ju iba tvrdiť. Chýbajúce osvedčenie bezprostredne hroziacej ujmy nemožno ničím nahradiť, lebo je základnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia, keďže ide o opatrenie, ktoré je namieste nariadiť len vtedy, ak je práve kvôli zabráneniu určitej reálne hroziacej konkrétnej ujme potrebné bezodkladne, teda rýchlo a okamžite zasiahnuť súdnym rozhodnutím. Možno teda zhrnúť, že ak žalobcovia navrhli voči žalovaným nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sledovali dosiahnutie úpravy pomerov sporových strán, mali povinnosť tvrdiť a osvedčiť, že bez takejto úpravy pomerov im vzhľadom na konanie žalovaných reálne a bezprostredne hrozí konkrétna ujma, ktorej je možné zabrániť len rozhodnutím (neodkladným opatrením) súdu. Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobcovia naliehavosť potreby ochrany svojich práv navrhovaným neodkladným opatrením neosvedčili. Odvolací súd poukazuje na to, že v prejednávanom prípade sami odvolatelia v odvolaní uviedli, že k „bezdôvodnému bráneniu prechodu a prejazdu cez pozemky v správe žalovaného dochádza už od apríla 2018, t. j. takmer 4 roky“, čím nie je splnená zákonná podmienka bezprostredne hroziacej ujmy, keďže uvedený stav trvá dlhšiu dobu a ako taký vyžaduje úpravu pomerov medzi stranami v konaní vo veci samej (pričom nie je vylúčená úprava pomerov

nariadením neodkladného opatrenia dočasného charakteru, do právoplatného skončenia konania vo veci samej, pri splnení zákonných podmienok pre jeho nariadenie).

14. Odvolatelia v odvolaní namietali, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní nezohľadnil skutočnosť, že žalobcovia sú, okrem pozemkov, vlastníkmi aj záhradnej chaty so s. č. XXXX., postavenej na parc. č. XXXX, pričom žalovaný dlhodobo odmieta zlegalizovať prístup k ich stavbe a pozemkom tým, že odmieta s nimi bezdôvodne uzavrieť dohodu o zriadení práva vecného bremena. Odvolací súd poukazuje na to, že pokiaľ ide o opísanie rozhodujúcich skutočností skutkového stavu v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, odvolatelia popísali stav týkajúci sa územného a stavebného konania vo veci ich žiadosti o povolenie stavby na pozemkoch parc. č. XXXX a XXXX, k. ú. M., v ktorom boli vyzvaní na preukázanie vlastníckeho alebo iného práva k pozemkom parc. č. XXXX/XX a XXXX/XX, k. ú. M., cez ktoré pozemky v správe žalovaného je možný jediný prístup k pozemkom a stavbe vo vlastníctve žalobcov. Uvedenými rozhodujúcimi skutočnosťami dôvodili v návrhu o nariadenie neodkladného opatrenia, pričom z takto opísaných rozhodujúcich skutočností vychádzal aj súd prvej inštancie pri rozhodovaní o návrhu odvolateľov na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolaciu námietku odvolateľov preto odvolací súd nepovažuje za dôvodnú.

15. K odvolacím dôvodom odvolateľov popísaným v bode 2.2. a 2.3. odôvodnenia tohto rozhodnutia, odvolací súd poukazuje na dôvody uvedené v bode 13. odôvodnenia tohto rozhodnutia. Odvolatelia v bode 2.2. odôvodňujú potrebu zriadenia vecného bremena, pričom skutočnosť potreby úpravy pomerov medzi stranami sporu súd prvej inštancie (rovnako ako aj odvolací súd) neodmietol, prvoinštančný aj odvolací súd však zhodne zastávajú názor, že zriadenie vecného bremena tak, ako ho navrhujú odvolatelia, vyžaduje nariadenie konania vo veci samej a vykonanie dokazovania. Pokiaľ ide o odvolacie dôvody uvedené v bode 2.3. odvolací súd uvádza, že odvolatelia neuviedli žiadne také dôvody, ktoré by podmieňovali zmenu rozhodnutia, pričom sami poukazujú na dočasný charakter neodkladného opatrenia, ktoré nepovažujú za konečné rozhodnutie.

16. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k totožnému záveru ako súd prvej inštancie, podľa ktorého žalobcovia neosvedčili taký stav ohrozenia svojich práv, aby bol nevyhnutný okamžitý zásah súdu nariadením neodkladného opatrenia.

17. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil (§ 387 C.s.p.) a to aj vo výroku o trovách konania, keďže žalovaný bol síce v konaní pred súdom prvej inštancie procesne plne úspešný (§ 255 ods. 1 C.s.p.), žiadne trovy mu v konaní nevznikli, preto súd prvej inštancie správne rozhodol, ak žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. Žalovaný ako úspešná strana v konaní by mal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, zo spisu vyplýva, že žiadne trovy mu v konaní nevznikli. Preto odvolací súd rozhodol tak, že mu nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

19. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).